

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การดำเนินชีวิตของคนเราในปัจจุบันนี้เป็นไปตามกลไกที่ซับซ้อนของสังคม ทุกคนต้องต่อสู้ดิ้นรนเพื่อความอยู่รอด การทำงานและการประกอบอาชีพจึงเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อสมาชิกทุกคนในสังคม เพราะงานและอาชีพจะเป็นตัวกำหนดความอยู่รอดและคุณภาพในการดำรงชีวิต แต่ในสถานการณ์ปัจจุบันสังคมต้องประสบกับปัญหาต่าง ๆ หลายต่อหลายปัญหา โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาการว่างงาน ซึ่งเป็นปัญหาที่ก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมามากมาย เช่น ปัญหาอาชญากรรม ปัญหาความยากจน ปัญหายาเสพติด เป็นต้น ซึ่งปัญหาเหล่านี้ล้วนแต่กระทบกระเทือนต่อสถานภาพทางเศรษฐกิจ และเสถียรภาพของประเทศทั้งสิ้น รัฐบาลทุกยุคทุกสมัยได้พยายามแก้ไขปัญหานี้มาโดยตลอด ด้วยวิธีการต่าง ๆ รัฐบาลได้พยายามทุกวิถีทางที่จะขจัดปัญหานี้ให้หมดสิ้นไป การศึกษาก็เป็นเครื่องมืออีกอย่างหนึ่งของรัฐที่จะนำมาแก้ไข โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดการศึกษาเพื่อการมีอาชีพและการมีงานทำเพื่อสนับสนุนให้ประชากรของรัฐมีความรู้ ความสามารถ และทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพ สามารถนำประสบการณ์ที่ได้จากการศึกษาเหล่านั้นไปประกอบอาชีพเพื่อหารายได้ให้เพียงพอที่จะดำรงชีวิตของตนเองและครอบครัว ทั้งยังสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (ทวีป อภิลิทธิ์, 2528)

แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 ระบุไว้ว่า การศึกษาในวัยเด็กและเยาวชน เป็นการศึกษาที่มุ่งเสริมให้เด็กและเยาวชนมีคุณธรรม มีความรู้และสามารถประกอบการทำงานและอาชีพตามควรแก่วัย ดังนั้นการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนทุกระดับจึงเปิดกว้างทางอาชีพ เพื่อเป็นการเตรียมตัวเด็กเข้าสู่โลกแห่งการทำงานด้วยการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ศึกษาหาความรู้ได้ตามความถนัด ความสนใจและความสามารถของตนเอง ซึ่งรัฐต้องจัดการศึกษาให้ผู้รับการศึกษาพึ่งตนเองได้ กล่าวคือ ไม่ว่าจะจบการศึกษาในระดับใด

สามารถประกอบอาชีพเลี้ยงตนได้ตามสมควร จุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาจึงจัดเพื่อประโยชน์สำคัญ 2 ประการ คือ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างมีความสุข โดยรู้จักสิทธิหน้าที่ ความรับผิดชอบของตนเองต่อสังคม และเพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการประกอบอาชีพตามสมควร (สุทธิ ประจงศักดิ์ และ ศิริกุล ไทพิทักษ์, 2525) สถาบันที่มีส่วนเกี่ยวข้องและรับผิดชอบโดยตรงในการจัดการศึกษาสถาบันหนึ่งคือ โรงเรียน โดยเฉพาะโรงเรียนมัธยมศึกษา เป็นระดับที่มีความสำคัญไม่น้อยกว่าระดับอื่น ๆ การศึกษาระดับมัธยมศึกษาเป็นการผลิตและพัฒนากำลังคนระดับกลาง และวางรากฐานในการศึกษาระดับสูงขึ้นไป (แสง ปิ่นมณี, 2534) ซึ่งการศึกษาในระดับนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ใช้เวลาเรียนตอนละประมาณ 3 ปี ในตอนต้นให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนกลุ่มวิชาการและวิชาชีพตามความถนัดและความสนใจอย่างกว้างขวาง ในตอนปลายให้ผู้เรียนได้เน้นการเรียนกลุ่มวิชาที่ผู้เรียนจะยึดเป็นอาชีพต่อไป การเรียนกลุ่มวิชาอาชีพก็เป็นกลุ่มวิชาหนึ่งที่มีความสำคัญต่อผู้เรียนที่จะนำไปประกอบอาชีพต่อไป

ดังนั้นจึงกล่าวได้ว่า การจัดการศึกษาวิชาอาชีพ มีความสำคัญอย่างหนึ่งที่จะช่วยเตรียมผู้เรียนให้มีความเข้าใจในโลกอาชีพ ลาวินัย หนองจันทร์ (2526) ได้แสดงทรรศนะการเตรียมผู้เรียนให้มีความพร้อมในการประกอบอาชีพเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมาก การศึกษาทุกระดับจะต้องสอดแทรกวิชาอาชีพเพื่อให้ผู้เรียนสามารถออกไปประกอบอาชีพได้ ซึ่ง John E. Tompson (อ้างถึงใน วิเชียร ภูสุวรรณ, 2532) ก็ได้ให้ข้อคิดในเชิงสนับสนุนว่า การศึกษาวิชาอาชีพระดับมัธยมศึกษาเป็นเรื่องของการเตรียมตัวของแต่ละบุคคลก่อนที่จะเริ่มทำงาน การสอนวิชาอาชีพในระดับมัธยมศึกษาจะเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนด้านอาชีพ ศึกษาความชำนาญในงาน ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจในอันที่จะทำงานเพื่อช่วยเหลือตนเอง

วิชัย ราษฎร์ศิริ (2526) ได้กล่าวว่า ภาระหน้าที่ของสถาบันการศึกษา คือ ต้องผลิตกำลังคนให้แก่สังคม โดยเฉพาะโรงเรียนมัธยมศึกษา นอกจากจะปลูกฝังความเป็นมนุษย์ (Manhood) ให้แก่นักเรียนแล้ว ยังต้องผลิตกำลังคน (Man Power) ระดับกลางให้แก่สังคมด้วย ระบบการศึกษาเดิมละเลยหน้าที่นี้ และการผลิตกำลังคนนั้นจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งควรจะให้สนองกับ

ความต้องการของกำลังคนในระดับท้องถิ่น หรือกำลังคนที่สามารถประกอบอาชีพอิสระ ได้ก็ยิ่งเป็นการดี เพราะผู้ที่สำเร็จมัธยมศึกษาอีกจำนวนมากจะไม่สามารถศึกษาต่อในระดับสูงชั้น มิฉะนั้นบุคคลเหล่านี้จะก่อให้เกิดปัญหาเศรษฐกิจและสังคมของชาติในอนาคต เพราะเป็นคนที่ไร้ความสามารถทางเศรษฐกิจ

โสมถ์ โสมตี (2527) ได้กล่าวว่า ปัญหาสำคัญของการจัดการศึกษาในปัจจุบัน มีสาเหตุจากการจัดการเรียนการสอนที่เป็นมาแล้วนั้น ในอดีตมีลักษณะเป็นการระดมเด็กให้เข้าโรงเรียนเพื่อให้ได้ชั้นเรียน โดยมีได้มีมาตรการเตรียมให้เข้าสู่โลกของงานอาชีพมากเท่าที่ควร การจัดส่งวิชาอาชีพในระดับมัธยมศึกษาจะช่วยให้เด็กที่ไม่ต้องการไปศึกษาต่อระดับอุดมศึกษามีอาชีพติดตัว สามารถออกไปประกอบอาชีพตามควรแก่วัย อันเป็นการขจัดปัญหาการว่างงานของพลเมือง ได้ส่วนหนึ่งด้วย นอกจากนั้นวิชาอาชีพในระดับมัธยมศึกษาเป็นการศึกษาเพื่อปูพื้นฐานไปสู่การเรียนในวิชาอาชีพต่อไป

จากข้อคิดเห็นของนักการศึกษาดังกล่าว จะเห็นได้ว่าวิชาอาชีพจัดว่าเป็นวิชาที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่จะส่งผลให้การจัดการศึกษาของประเทศเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

รัฐบาลและกระทรวงศึกษาธิการ ได้ตระหนักถึงความจำเป็นดังกล่าวจึงได้กำหนดเป็นนโยบายการศึกษาเพื่ออาชีพในแผนพัฒนาการศึกษา การศาสนาและวัฒนธรรม ระยะที่ 7 (2535-2539) ว่า ส่งเสริมการศึกษาเพื่ออาชีพในทุกๆระดับทุกประเภทการศึกษา มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ มีทักษะ มีความมั่นใจในการประกอบอาชีพ โดยเฉพาะอาชีพอิสระ และสามารถพัฒนาอาชีพให้เหมาะสมกับความถนัด สอดคล้องกับความต้องการของตนเอง สังคมและตลาดแรงงาน โดยกำหนดเป็นมาตรการ ดังนี้

1. พัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน การปฏิบัติทุกระดับทุกประเภทการศึกษา ที่เอื้ออำนวยต่อการศึกษาวิชาชีพ และการมีรายได้ระหว่างเรียน เช่น ด้านเกษตรกรรม ด้านอุตสาหกรรม และด้านบริการ เป็นต้น

2. จัดการศึกษาวิชาชีพอย่างต่อเนื่องให้แก่ผู้ที่ไม่มีโอกาสเรียนต่อในระบบ-โรงเรียน เน้นการเข้าสู่ตลาดแรงงานและการประกอบอาชีพอิสระ

3. พัฒนากลไกในการประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับสถานประกอบการในการเรียนการสอน และการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับความต้องการของตลาดแรงงาน
4. กำหนดและปรับปรุงระเบียบที่เอื้อต่อการเรียนการค้า และการจัดตั้งกองทุนหมุนเวียนของสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมการฝึกทักษะของผู้เรียน
5. ศึกษาความต้องการตลาดแรงงานและอาชีพในท้องถิ่น เพื่อการจัดหลักสูตรระยะสั้นที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน การประกอบอาชีพและทรัพยากรในท้องถิ่น
6. พัฒนาระบบการแนะแนวการศึกษาและอาชีพในทุกระดับ เพื่อสร้างความตระหนักและความศรัทธาในวิชาชีพ ตลอดจนเห็นช่องทางในการประกอบอาชีพ
7. ขยายขอบข่ายความช่วยเหลือระหว่างภาครัฐบาลและภาคเอกชน เพื่อพัฒนาอาชีวศึกษาในรูปของคณะกรรมการให้กว้างขวางยิ่งขึ้น โดยแต่งตั้งคณะกรรมการในระดับกระทรวง จังหวัด และสถานศึกษา
8. กำหนดและทดสอบมาตรฐานวิชาชีพของผู้สำเร็จการศึกษา ในสาขาที่จำเป็น
9. ศึกษาและทบทวนความต้องการกำลังสังคมตามการเปลี่ยนแปลงของตลาดแรงงาน และเทคโนโลยีใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง เพื่อเร่งการผลิตและพัฒนาากำลังคนให้สอดคล้องกัน
10. จัดสรรทรัพยากรและประสานการใช้ทรัพยากรร่วมกัน ระหว่างหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อจัดการศึกษาในการพัฒนาอาชีพ
11. ปรับปรุงระเบียบปฏิบัติให้เอื้อต่อการประสานความร่วมมือในด้านการจัดการ และการใช้ทรัพยากรระหว่างองค์กรของภาครัฐบาล และภาคเอกชน สถานประกอบการ ชุมชนและแหล่งภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ

กรมสามัญศึกษา เป็นหน่วยงานหนึ่งซึ่งมีหน้าที่โดยตรงในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ได้กำหนดจุดมุ่งหมายการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ ข้อ 6 ว่า "มุ่งให้ผู้เรียนมีทรรศนะที่ดีต่อสังคมอาชีพทุกชนิด มีนิสัยรักการทำงาน และมีความสามารถในการเลือกอาชีพที่เหมาะสมกับความถนัดและความสนใจของตนเอง" และข้อ 7 "มุ่งให้ผู้เรียนมีทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพ มีความสามารถในการจัดการ และสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ เพื่อให้เกิดผลในการปฏิบัติ" ได้ประกาศความเชื่อและแนวทางในการจัดการศึกษาไว้ในจุดเน้น

ข้อ 2 ว่า "มุ่งเน้นให้นักเรียนสามารถประกอบอาชีพ มีรายได้ระหว่างเรียนตามสภาพ เวลา กำลังและความสามารถ โดยผ่านกิจกรรมสหกรณ์หรือรวมกลุ่มประกอบอาชีพอิสระตามความเหมาะสม" (กรมสามัญศึกษา, 2536)

จากนโยบาย มาตรการ และจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาวิชาอาชีพในระดับมัธยมศึกษาดังกล่าว จะเห็นได้ว่า สอดคล้องกับเป้าหมายและนโยบายในการพัฒนาประเทศ ในปัจจุบันที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความสามารถในการประกอบอาชีพ ซึ่งในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ได้กำหนดวิชาอาชีพไว้ 4 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มงานผลิต
2. กลุ่มงานบริการ
3. กลุ่มงานเสริมงานผลิตและงานบริการ
4. กลุ่มงานอาชีพอิสระระหว่างเรียน

มีวิชารวมทั้งสิ้น 292 รายวิชา (กรมวิชาการ, 2535)

การเลือกรายวิชาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น นอกจากจะเลือกรายวิชาอาชีพในหลักสูตรแล้ว ยังสามารถเลือกได้จากหลักสูตรอื่นที่เทียบเท่าและอยู่ในระดับเดียวกันได้อีก เช่น หลักสูตรนาฏศิลป์ขั้นต้น เป็นต้น นอกจากนี้โรงเรียนยังสามารถพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องหรือสนองความต้องการของท้องถิ่นได้ เช่น ปรับหรือเพิ่มเติมรายละเอียดของเนื้อหาในคำอธิบายรายวิชาให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น โดยไม่ทำให้จุดประสงค์ และคาบเวลาเรียนเปลี่ยนแปลงไปจากที่กำหนดไว้ในหลักสูตร หรือโรงเรียนอาจจะจัดทำรายวิชาใหม่เพิ่มเติม ในกรณีที่โรงเรียนพบว่าในท้องถิ่นนั้นมีอาชีพที่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น และโรงเรียนมีความพร้อมที่จะเปิดสอน แต่ไม่มีรายวิชาอาชีพดังกล่าวในหลักสูตร (สุภาวดี จิงแยมปิ่น, 2534)

พื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ 3 จังหวัด คือ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และ ระยอง มีสภาพที่เอื้ออำนวยต่อการประกอบอาชีพของประชากรอย่างหลากหลาย ทั้งภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรม การท่องเที่ยวและการบริการ ซึ่ง อมรา สวัสดิ์เสวี (2529) ได้เสนอแนะแนวทางการจัดการศึกษาในบริเวณนี้ ควรจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้าง

ให้กลุ่มคนในพื้นที่สามารถเป็นผู้ประกอบการในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและให้ได้ผลประโยชน์จากการพัฒนาในพื้นที่ด้วย ควรจัดการศึกษาให้ประชาชนรู้จักประกอบกิจการเกษตร อุตสาหกรรม และควรจัดการศึกษา มุ่งปลูกฝังคุณธรรม ได้แก่ วินัย ซื่อสัตย์ อดทน อดออม สามารถช่วยตนเองและจัดการกับตนเองได้ นอกจากนี้ สุภางค์ จันทวานิช (2529) ยังได้เสนอแนะแนวทางการวางแผนการศึกษาที่เน้นการยังชีพโดยการพึ่งพาตนเอง เน้นให้เป็นผู้ผลิตมากกว่าผู้บริโภค

กระทรวงศึกษาธิการ เห็นความสำคัญของการศึกษาด้านอาชีพ จึงได้กำหนดเป็นโครงการในแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก ดังนี้

1. โครงการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพัฒนาคุณภาพของนักเรียนให้สอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของสถานประกอบการในพื้นที่และเพื่อประกอบอาชีพส่วนตัว โดยมุ่งให้บริการทางการศึกษาจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้นแก่เด็กทุกคนในพื้นที่ 7 จังหวัด และให้มีการฝึกทักษะทางอาชีพ โดยชลบุรี ระยอง ฉะเชิงเทรา เริ่มปี พ.ศ. 2538 จันทบุรี นครนายก ปราจีนบุรี ตราด เริ่มปี พ.ศ. 2539
2. โครงการส่งเสริมอาชีพเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตแรงงานในเขตพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก เพื่อแก้ปัญหาแรงงานที่โรงงานเลิกจ้าง โดยจัดการส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระเพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียนอย่างจริงจัง และพัฒนาความรู้ด้านอาชีพให้กับแรงงานในสถานประกอบการ (คณะกรรมการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก, 2536)

จากเหตุผลดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษา การจัดวิชาอาชีพ ซึ่งเป็นวิชาเลือกของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา พื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก เพื่อนำผลข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปใช้ในการส่งเสริม พัฒนาการจัดวิชาอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา พื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการจัดวิชาอาชีพตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา พื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก
2. เพื่อศึกษาปัญหาการจัดวิชาอาชีพตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา พื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสภาพและปัญหาการจัดวิชาอาชีพ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา พื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก โดยผู้วิจัยได้ส่งเคราะห์จากแนวคิดของ สุมิตร คุณานุกร วิชัย วงษ์ใหญ่ และ สังข์ อุทรานันท์ รวมทั้งงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปเป็นประเด็นที่จะศึกษาดังต่อไปนี้

1. ประเภทวิชาอาชีพที่เปิดสอนในแต่ละกลุ่มงาน
2. สภาพการจัดวิชาอาชีพ
 - 2.1 การเตรียมการจัดวิชาอาชีพ ประกอบด้วย
 - 2.1.1 การจัดแผนการเรียน
 - 2.1.2 การจัดเตรียมบุคลากร
 - 2.1.3 การจัดเตรียมหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร
 - 2.1.4 การจัดเตรียมสื่อการสอน
 - 2.1.5 การจัดเตรียมสถานที่สอนและฝึกงาน
 - 2.1.6 การจัดเตรียมบริการแนะแนว
 - 2.1.7 การจัดเตรียมการวัดผลและประเมินผล
 - 2.2 การดำเนินการจัดวิชาอาชีพ ประกอบด้วย
 - 2.2.1 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

- 2.2.2 การใช้สื่อการสอน
- 2.2.3 การใช้สถานที่สอนและฝึกงาน
- 2.2.4 การบริการแนะแนว
- 2.2.5 การวัดผลและประเมินผล
- 2.2.6 การนิเทศและติดตามผล
- 2.3 การติดตามประเมินผลการจัดวิชาอาชีพ ประกอบด้วย
 - 2.3.1 การติดตามประเมินผลการเตรียมการจัดวิชาอาชีพ
 - 2.3.2 การติดตามประเมินผลการดำเนินการจัดวิชาอาชีพ
- 3. ปัญหาการจัดวิชาอาชีพ ประกอบด้วย
 - 3.1 ปัญหาเกี่ยวกับการเตรียมการจัดวิชาอาชีพ
 - 3.2 ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการจัดวิชาอาชีพ
 - 3.3 ปัญหาเกี่ยวกับการติดตามประเมินผลการจัดวิชาอาชีพ

คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

การจัดวิชาอาชีพ หมายถึง การดำเนินการของโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการจัดวิชาอาชีพ ประกอบด้วย การเตรียมการ การดำเนินการและการติดตามประเมินผล

วิชาอาชีพ หมายถึง รายวิชาที่เป็นวิชาเลือกในกลุ่มวิชาการทำงานและอาชีพ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) จำนวน 4 กลุ่ม คือ กลุ่มงานผลิต กลุ่มงานบริการ กลุ่มงานเสริมงานผลิตและงานบริการ และกลุ่มงานอาชีพ อีกระดับระหว่างเรียน

พื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก หมายถึง จังหวัดที่ตั้งอยู่ริมฝั่งทะเลตะวันออกของประเทศไทย ประกอบด้วย จังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี และ ระยอง

โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา พื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก

ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการ/อาจารย์ใหญ่/ครูใหญ่ หรือ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่/ผู้ช่วยครูใหญ่ฝ่ายวิชาการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา พื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก

ครูแนะแนว หมายถึง ผู้ทำหน้าที่เป็นครูแนะแนวหรือหัวหน้างานแนะแนวในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา พื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก

ครูผู้สอน หมายถึง ครูผู้ทำหน้าที่สอนรายวิชาอาชีพในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สังกัดกรมสามัญศึกษา พื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหาร ครูผู้สอน และครูแนะแนว นำไปปรับปรุงและส่งเสริมการจัดวิชาอาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา พื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลสำหรับนักการศึกษา นักพัฒนาหลักสูตร และศึกษานิเทศก์ใช้ในการวางแผน ปรับปรุง และพัฒนาการจัดวิชาอาชีพ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา พื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย